

[Keld Albrechtsen]

Hvis der skulle gøres noget for virkelig at løse problemerne, skulle der gribes ind måske ved en indefrysning af kapitalgevinsterne som offentlige prioriteter. Det skulle overvejes, hvordan man eventuelt kunne etablere fælles drift, ting, der dels kunne nedbringe priserne på jorden og landbrugsejendomme, dels via fællesdriften kunne sikre, at også de yngre kunne få lejlighed til at komme ind i dette erhverv. Det bliver der lejlighed til at sige mere om ved en anden lejlighed.

Jeg vil slutte med at sige, at hvis disse problemer i landbruget overhovedet på længere sigt skal løses, kan det ikke ske på den måde, at landbruget fortsat bliver ved med at være kapitalistisk organiseret. Så skal jorden overgå til samfundseje, og i det hele taget skal den produktion, som tilsigter profit, på enhver måde trækkes ud af dette område. Det er i virkeligheden det eneste, som løser problemerne. Det forslag, der er lagt frem her, løser ingenting, men medfører som sagt også en kapitalisering, som vi må vende os imod.

Alfred Hansen (DR):

Der er ingen tvivl om, at årsagen til, at der findes så mange hårdt betrængte yngre landmænd, der i dag sidder og kæmper for deres eksistens på deres gårde, som de formelt ejer, men reelt ikke ejer, skal søges i, at de har købt deres gårde til højere priser, end den faktiske afkastningsevne har betinget, og de yngre jordbrugeres problemer fremover vil man altså heller ikke kunne løse ved at give dem dels et sparsomt tilskud fra statskassen, dels et lån fra statskassen. Dem, det eventuelt kan hjælpe, er dem, der står og skal sælge. De vil naturligvis kunne tillade sig at forlænge lidt mere for gården, når den nye ejer får tilskud til køb af gården, og derfor synes jeg, det må slås fast endnu en gang, at enhver form for tilskud eller garanti, hvad enten det er direkte i kroner og øre, eller det er i form af fradragsret eller statsgaranterede lån, vil blive kapitaliseret. Det vil på ingen måde gøre det lettere eller billigere for den yngre at etablere sig. Det vil i bedste fald, set med sælgerens øjne, kunne give sælgeren en højere pris for den pågældende gård, end han ellers ville kunne opnå. Men det hjælper jo nok ikke at fortælle det ret meget oftere, for der er jo et flertal i folketinget, der tror på, at man kan forbedre en bestemt befolk-

ningsgruppes vilkår ved først at forhøje skatterne og så dele pengene ud til de pågældende. Her er imidlertid et klart eksempel på et forhold, som gør, at man bare vil se priserne stige endnu mere.

Jeg kunne have lyst til at sige – for der er behov for for yngre landmænd at kunne etablere sig billigere – at hvis man havde jorden som statseje, ville man kunne leje den ud til billigere penge, og det ville være en absolut fordel for de yngre jordbrugere. Man kunne også tænke sig en statsgrundskyld på en 2–3 pct., som ville gøre gårdene billigere. Det ville nok have samme effekt, men det er en anden snak, og den må vi tage ved en anden lejlighed, når retsforbundet endnu en gang kommer med et forslag, der tilsigter noget sådant.

Retsforbundet må tage afstand fra enhver form for subsidiering af dansk erhvervsliv, og lovforslag nr. L 67 er udtryk for denne tendens.

(Kort bemærkning).

Grove (KF):

Både hr. Alfred Hansen og den foregående taler har fremhævet, at det er gårdens pris som sådan, der er årsag til, at det ikke kan løbe rundt. Jeg kan komme med de første mange eksempler på unge landmænd, det egentlig gik meget godt for, indtil de begyndte at bygge stalde og udvidede produktionen. På det tidspunkt så det måske fornuftigt ud, men på grund af omkostningsstigninger herhjemme, der var betydelig større end prisstigningerne på produkterne, er det gået galt. Det har intet med jordprisen at gøre.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Der er altså bare det at sige til hr. Groves sidste bemærkning, at selv i dag er jordprisen i Danmark så høj, at enhver, der sætter sig hen og regner ud, hvad man kan få ved fornuftig drift af denne jord, kan se, at det ikke kan afkaste noget som helst til den ejer, som har købt jorden. Han får altså underskud allerede ved at købe jorden, uanset hvad hr. Grove måtte mene om grundskyld osv. Det er rigtigt, at vi ikke skal diskutere det i dag, men selvfølgelig er en af årsagerne til landbrugets vanskeligheder, at adskillige tusinde landmænd er blevet etableret med en bedrift, hvor de på forhånd kunne regne ud, at der